



Informace ze zdravotnictví Zlínského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Zlín
10.9.2003

7

Činnost oboru psychiatrie ve Zlínském kraji v roce 2002

Podkladem pro zpracování dat o činnosti oboru psychiatrie je výkaz A (MZ) 1-01, který zpracovávají všechna ambulantní pracoviště psychiatrie a sexuologie v zařízeních rezortu zdravotnictví Zlínského kraje. V roce 2002 byla návratnost výkazů 100 %.

Ambulantní péči v oboru psychiatrie zabezpečovalo 19,25 psychiatrů, 0,10 sexuologa a 12,32 středně zdravotnických pracovníků (přepočtené počty).

Během roku bylo ve Zlínském kraji v oboru psychiatrie provedeno celkem 76 405 ambulantních ošetření a vyšetření, což představuje oproti minulému roku nárůst o 3,1 %. Na 10 000 obyvatel připadalo 1 287,5 ošetření (republikový průměr činil 2 281,1). Na 10 000 mužů pak 1 087,6 a na stejný počet žen 1 477,1 ošetření a vyšetření. Nejvyšší počet psychiatrických vyšetření v relaci na 10 000 obyvatel vykázal okres Zlín (1 407,2), nejnižší Kroměříž (1 101,1).

Celkově bylo v psychiatrických ambulancích kraje ošetřeno 15 908 osob, z toho bylo 9 122 žen. Podíl dětí a dorostu nepřesahuje 11 % tohoto počtu. Každý pacient navštívil svého lékaře - psychiatra průměrně 4,8x. Podle struktury prvních vyšetření ve sledovaném roce byla nejčastější vyšetření na poruchy neurotické (32,4 %), poruchy afektivní (15,3 %), schizofrenii (14,0 %), poruchy vyvolané alkoholem (11,0 %) a organické duševní poruchy (9,6 %). Sledujeme-li strukturu vyšetření dle pohlaví, tato zůstává u žen zachována u prvních třech diagnostických skupin onemocnění; následují organické duševní poruchy (10,0 %) a poruchy způsobené alkoholem (5,4 %). U mužů byla nejčastější vyšetření pro poruchy neurotické (22,8 %), poruchy vyvolané alkoholem (18,6 %) a schizofrenii (14,5 %). Viz graf č. 2 a, b, c.

U dětí ve věku 0-14 let tvoří 99 % všech prvních vyšetření tři skupiny nemocí: vývojové poruchy v dětství a adolescenci (74,6 %), mentální retardace (12,6 %), a neurotické poruchy (12,1 %).

V dorostovém věku 15-19 let činí neurotické poruchy 33,8 %, vývojové poruchy v dětství a adolescenci 20,1 %, mentální retardace 16,4 % a poruchy osobnosti 10,5 % z celkového počtu prvních vyšetření.

Nově diagnostikovaná onemocnění tj. poprvé v životě pacienta představovala 25 % všech prvních vyšetření.

Nejvyšší úroveň incidence byla zaznamenána u neurotických poruch - 30,1 onemocnění na 10 000 obyvatel, poruchy vyvolané alkoholem a organické duševní poruchy – 8,8 a 8,7 onemocnění na 10 000 obyvatel kraje. V ČR dosahuje incidence neurotických poruch 46,2 onemocnění na 10 000 obyvatel, následují afektivní poruchy (16,1) a organické duševní poruchy (13,3). Prevalenci psychických onemocnění v kraji znázorňuje tabulka č. 1.

Činnost AT poraden – zneužívání psychoaktivních látek

V průběhu roku bylo léčeno a evidováno v AT poradnách pro abusus alkoholu 499 žen a 1 297 mužů. Nejvíce léčených alkoholiků mužů i žen bylo ve věku nad 40 let - 1 110 případů, tj. 61,8%. Oproti roku 2001 nedošlo k podstatným změnám v počtu alkoholiků.

Léčených a evidovaných toxikomanů bylo vykázáno 236, a to 110 mužů a 126 žen. U žen šlo převážně o zneužívání sedativ a hypnotik (77,8 %) a v 8,7 % o zneužívání stimulantů a kombinaci drog. U mužů v 33,6 % nadměrné užívání sedativ a hypnotik, v 20,9 % kanabinoidů a v 20,6 % o kombinaci drog. K varujícímu zvýšení o 35,5 % oproti roku 2001 došlo u chlapců ve věkové skupině 15-19 let u hašiše a marihuany.

Nutno si uvědomit, že jsou zde uváděny pouze počty pacientů, kteří se v daném roce dostavili k lékařskému vyšetření (tzv.: „živá kartotéka“). Nelze je zaměňovat s celkovým počtem alkoholiků a toxikomanů.

Vypracovala: MUDr. Anna Berková

Tab. č. 1**Prevalence vybraných psychiatrických diagnóz - 1. část**

Okres	Organické duševní poruchy F00-F09	Poruchy vyvolané alkoholem F10	Poruchy vyvol. ostat. psychoakt. látkami F11-F19	Schizofrenie F20-F29	Afektivní poruchy F30-F39	Neurotické poruchy F40-F48 F50-F59
	na 10 000 obyvatel					
Kroměříž	26,2	15,0	2,7	26,1	34,0	60,6
Uherské Hradiště	27,2	29,2	8,7	36,3	42,0	74,7
Vsetín	23,2	35,2	1,8	46,3	46,9	77,2
Zlín	28,0	35,8	1,9	41,2	43,3	125,0
Zlínský kraj	26,3	30,3	3,7	38,5	42,2	89,3
ČR	41,9	23,1	10,1	39,3	75,1	150,6

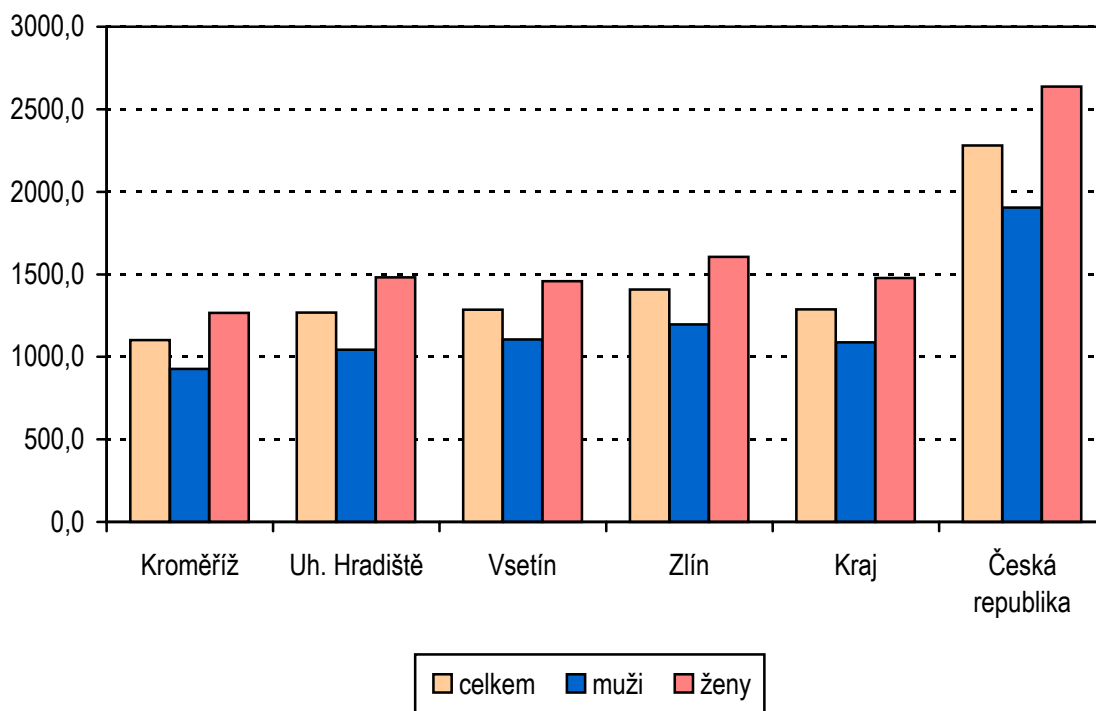
Tab. č. 1**Prevalence vybraných psychiatrických diagnóz - 2. část**

Okres	Poruchy osobnosti celkem F60-F63 F68-F69	Patologické hráčství F63.0	Sexuální poruchy F64-F66	Mentální retardace F70-F79	Vývojové poruchy v dětství a adolescenci F80-F98	Neurčená duševní porucha F99
	na 10 000 obyvatel					
Kroměříž	6,6	0,6	0,1	20,4	37,5	0,0
Uherské Hradiště	15,8	0,4	0,1	25,0	6,0	1,8
Vsetín	7,0	1,2	0,1	12,1	4,8	0,5
Zlín	16,9	1,2	0,6	10,1	18,6	0,4
Zlínský kraj	12,3	0,9	0,3	16,1	15,6	0,7
ČR	25,4	1,1	2,6	15,9	21,4	3,4

pozn.: prevalence - první ošetření pacienta za sledovaný rok, pacient je započítán tolikrát, pro kolik onemocnění byl prvně ošetřen za daný rok

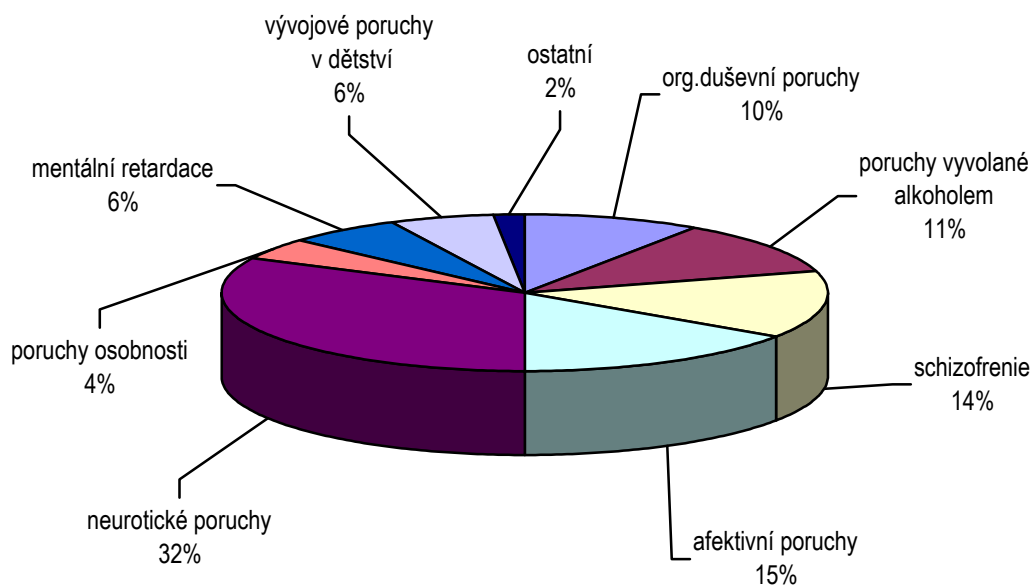
Graf č. 1

Počet ambulantních ošetření - vyšetření v oboru psychiatrie na 10 000 obyvatel



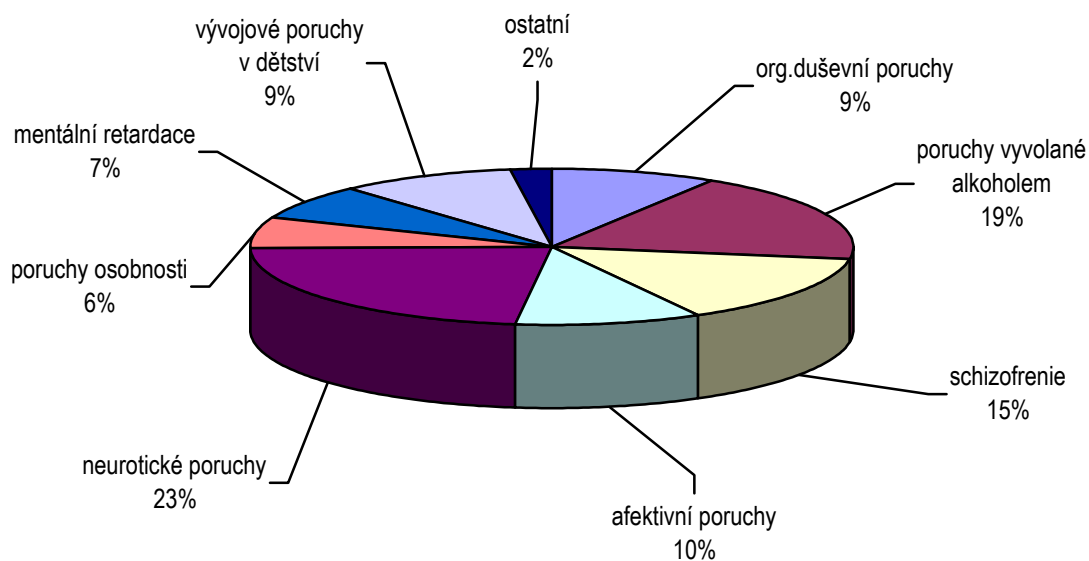
Graf č. 2a

Struktura počtu prvních ošetření v psychiatrických ambulancích v roce 2002 - celkem



Graf č. 2b

Struktura počtu prvních ošetření v psychiatrických ambulancích v roce 2002 - muži



Graf č. 2c

Struktura počtu prvních ošetření v psychiatrických ambulancích v roce 2002 - ženy

